

PNRL.007.3.2024.ŻK
PNRL.KW-00022.2024

Warszawa, 14 marca 2024 r.

**Pan
Bartłomiej Chmielowiec
Rzecznik Praw Pacjenta**

Szanowny Panie Ministrze

działając w imieniu samorządu lekarskiego, kierując się troską o wysoką jakość opieki zdrowotnej w Polsce oraz biorąc pod uwagę konieczność zapewniania przestrzegania praw pacjenta, w tym m.in. prawa do uzyskania przez pacjenta przystępnej informacji o stanie zdrowia, prawa pacjenta do wyrażenia objaśnionej zgody na udzielenie świadczeń zdrowotnych czy prawa pacjenta do dokumentacji medycznej, zwracam się do Pana z wnioskiem o przeprowadzenie badania dotyczącego poziomu przestrzegania tych praw w sytuacji, gdy świadczenia zdrowotne są udzielane przez lekarzy i lekarzy dentyistów, którzy uzyskali decyzję Ministra Zdrowia wyrażającą zgodę na warunkowe wykonywanie zawodu (w trybie art. 7 ust. 9 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentyisty) lub zgodę Ministra Zdrowia na wykonywanie zawodu z określonym zakresem czynności zawodowych, okresem i miejscem zatrudnienia w podmiocie leczniczym (w trybie art. 7 ust. 2a ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentyisty).

Samorząd lekarski wielokrotnie zwracał uwagę ustawodawcy i Ministerstwa Zdrowia, że wprowadzenie tych dwóch trybów uproszczonego dostępu do zawodu lekarza, które nie przewidują rzetelnej weryfikacji kompetencji językowych kandydatów do zawodu lekarza, prowadzić może do naruszenia istotnych praw pacjenta.

Dobra znajomość języka polskiego przez osobę, która wykonuje w Polsce zawód lekarza, wydaje się niezbędna i oczywista, zwłaszcza jeśli wziąć pod uwagę, że wymóg odpowiedniej znajomości języka polskiego ustawodawca wprowadził nawet wobec osób ubiegających się o możliwość wykonywania w Polsce innych zawodów

medycznych, o których mowa w ustawie z dnia 17 sierpnia 2023 r. o niektórych zawodach medycznych, tj. np. higienistki stomatologicznej, opiekuna medycznego, optometrysty, podiatry, protetyka słuchu. Osoby wykonujące te zawody medyczne mają obowiązek posługiwać się językiem polskim w mowie i piśmie w zakresie niezbędnym do wykonywania danego zawodu medycznego, trudno zatem zrozumieć, dlaczego zawód o znacznie wyższym poziomie odpowiedzialności za zdrowie pacjentów, jakim jest zawód lekarza, miałby być z tego wymogu zwolniony.

Pacjent, wyrażając zgodę na leczenie, musi uprzednio otrzymać podaną w przystępnej dla niego formie informację o rozpoznaniu, rokowaniach, możliwych i proponowanych metodach leczenia. Prawidłowo udzielona zgoda pacjenta, to nie tylko prawo pacjenta, ale także przesłanka, od której zależy zgodność z prawem dokonywanie przez lekarza ingerencji w organizm pacjenta.

Warto także zwrócić uwagę, że lekarze w swej pracy zawodowej sporządzają dokumenty o istotnym znaczeniu. Do tych dokumentów zaliczyć można m. in. dokumentację medyczną, zaświadczenia lekarskie, orzeczenia o stanie zdrowia, karty informacyjne z leczenia szpitalnego, karty zgonu. Dokumenty te muszą być sporządzone w języku polskim, zrozumiałym dla pacjenta i dla pozostałego personelu medycznego, np. z uwagi na kontynuację leczenia w innej placówce ochrony zdrowia.

Z powyższych względów dobra znajomość języka polskiego jawi się jako konieczność.

Zważywszy że uprawnienie do wykonywania zawodu lekarza we wskazanych powyżej uproszczonych trybach nabyła liczna grupa lekarzy posiadających dyplomy lekarza uzyskane poza obszarem Unii Europejskiej, których znajomość języka polskiego nie była weryfikowana, celowe jest przeprowadzenie przez Rzecznika Praw Pacjenta analizy w jaki sposób wpłynęło to na stopień przestrzegania prawa pacjenta do informacji o swoim stanie zdrowia, na prawo do wyrażenia uświadomionej (objaśnionej) zgody na udzielenie świadczenia zdrowotnego i w jaki sposób zapewniona jest komunikacja lekarza z pacjentem, gdy lekarz nie włada językiem polskim oraz w jaki sposób prowadzona jest w takiej sytuacji dokumentacja medyczna i kto dokonuje wpisów do niej.

Zwracam się ponadto o zajęcie przez Rzecznika Praw Pacjenta kierunkowego stanowiska co do wymogu znajomości języka polskiego jako elementu służącego zapewnieniu pacjentom przestrzegania ich praw.

Z wyrazami szacunku

PREZES
Naczelnej Izby Lekarskiej
lek. *Lukasz Gankowski*